

Sygn. akt II Ka 396/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 sierpnia 2015 r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący:	SSO Krystyna Świącicka
Protokolant:	st. sekr. sąd. Agata Polkowska

przy udziale Prokuratora Marka Niegowskiego

po rozpoznaniu w dniu 19 sierpnia 2015 r.

sprawy **M. W., K. S. i B. N.**

oskarżonych o przestępstwo z art. 158 §1 kk

na skutek apelacji, wniesionej przez prokuratora

od wyroku Sądu Rejonowego w Siedlcach

z dnia 6 maja 2015 r. sygn. akt VII K 856/12

uchyla wyrok i sprawę przekazuje Sądowi Rejonowemu w Siedlcach do ponownego rozpoznania.

Sygn. akt II Ka 396/15

UZASADNIENIE

M. W. została oskarżona o to, że w dniu 28 sierpnia 2012 roku w miejscowości S. woj. (...) działając wspólnie i w porozumieniu z innymi osobami wzięła udział w pobiciu T. K. w ten sposób, że kopała go nogami po całym ciele w wyniku czego pokrzywdzony doznał obrażeń ciała w postaci otarcia naskórka w okolicy łuku brwiowego prawego oraz złamania nasady dalszej kości piszczelowej i kostki podudzia prawego, powodujących naruszenie czynności narządów ciała na okres przekraczający siedem dni przy czym działaniem swoim narazili T. K. na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia lub nastąpienie skutku określonego w art. 156 § 1 k.k. lub art. 157 § 1 k.k.,

tj. o czyn z art. 158 § 1 k.k.

K. S. został oskarżony o to, że w dniu 28 sierpnia 2012 roku w miejscowości S. woj. (...) działając wspólnie i w porozumieniu z innymi osobami wziął udział w pobiciu T. K. w ten sposób, że zadawał mu ciosy rękami i kopał nogami po całym ciele oraz skakał po jego nogach w wyniku czego pokrzywdzony doznał obrażeń ciała w postaci otarcia naskórka w okolicy łuku brwiowego prawego oraz złamania nasady dalszej kości piszczelowej

i kostki podudzia prawego, powodujących naruszenie czynności narządów ciała na okres przekraczający siedem dni przy czym działaniem swoim narazili T. K. na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia lub nastąpienie skutku określonego

w art. 156 § 1 k.k. lub art. 157 § 1 k.k.,

tj. o czyn z art. 158 § 1 k.k.

B. N. został oskarżony o to, że w dniu 28 sierpnia 2012 roku w miejscowości S. woj. (...) działając wspólnie i w porozumieniu

z innymi osobami wziął udział w pobiciu T. K. w ten sposób, że przytrzymał go za ramiona, a pozostali napastnicy zadawali w tym czasie pokrzywdzonemu ciosy po całym ciele w wyniku czego pokrzywdzony doznał obrażeń ciała w postaci otarcia naskórka w okolicy łuku brwiowego prawego oraz złamania nasady dalszej kości piszczelowej i kostki podudzia prawego, powodujących naruszenie czynności narządów ciała na okres przekraczający siedem dni przy czym działaniem swoim narazili T. K. na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia lub nastąpienie skutku określonego w art. 156 § 1 k.k. lub art. 157 § 1 k.k.,

tj. o czyn z art. 158 § 1 k.k.

Wyrokiem z dnia 6 maja 2015 r., sygn. akt VII K 856/12, Sąd Rejonowy w Siedlcach:

- I. oskarżoną **M. W.** uniewinnił od popełnienia zarzucanego jej czynu;
- II. oskarżonego **K. S.** uniewinnił od popełnienia zarzucanego mu czynu;
- III. oskarżonego **B. N.** uniewinnił od popełnienia zarzucanego mu czynu;
- IV. koszty postępowania przejął na rachunek Skarbu Państwa.

Apelację od przedstawionego wyżej wyroku wywiódł Prokurator Rejonowy w Siedlcach, zaskarżając go w całości na niekorzyść oskarżonych M. W., K. S. i B. N. i zarzucając mu błąd w ustaleniach faktycznych, przyjętych za podstawę wyroku, który miał wpływ na jego treść, a polegający na uznaniu przez Sąd, że oskarżeni: M. W., K. S., B. N. swoim zachowaniem nie wyczerpali znamion czynu zabronionego określonego w przepisie art. 158 § 1 k.k. w sytuacji, gdy prawidłowa analiza materiału dowodowego, a przede wszystkim zeznań świadków: pokrzywdzonego T. K., A. D., M. C., W. D. oraz wywołanych w sprawie opinii prowadzi do wniosku, że oskarżeni są sprawcami czynu określonego w przepisie art. 158 § 1 k.k. polegającego na pobiciu T. K..

W następstwie tak sformułowanego zarzutu odwołujący się wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w Siedlcach VII Wydziałowi Karnemu do ponownego rozpoznania.

W toku rozprawy odwoławczej prokurator poparł apelację i wniosek w niej zawarty. obrońca oskarżonego K. S. wniósł o nieuwzględnienie apelacji i utrzymanie zaskarżonego wyroku w mocy, wniósł o zasądzenie kosztów obrony na rzecz oskarżonego. Oskarżony K. S. wniósł o uniewinnienie. Oskarżeni M. W. i B. N. nie stawili się pomimo prawidłowego zawiadomienia o terminie rozprawy odwoławczej.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja jest zasadna i jako taka skutkuje uchyleniem zaskarżonego wyroku i przekazaniem sprawy Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania.

Należy z całą mocą podkreślić, że orzeczenie takiej treści nie przesądza

w żadnej mierze o sposobie rozstrzygnięcia tej sprawy po jej ponownym rozpoznaniu i nie może zostać odebrane inaczej niż jedynie jako zalecenie ponownego jej rozpoznania bez opisanych niżej uchybień. W chwili obecnej stwierdzić jedynie należy,

że wydanie wyroku w tej sprawie nie zostało poprzedzone należyłą analizą całokształtu zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego.

Na wstępie zasadniczej części rozważań zaakcentować należy, że zarzut wysunięty przez oskarżyciela publicznego jako zarzut błędu w ustaleniach faktycznych

w istocie rzeczy stanowi zarzut naruszenia zasady swobodnej oceny dowodów. Skarżący nie wskazuje w swym wywodzie na wystąpienie uchybienia w postaci pominięcia wynikających z dowodów okoliczności istotnych w sprawie, bądź też

w postaci ustalenia faktów, które wcale z danego dowodu nie wynikają lub wynikają, lecz zostały przeinaczone (vide D. Świecki, Postępowanie odwoławcze w sprawach karnych. Komentarz. Orzecznictwo, Warszawa 2013, s. 174- 175). Argumentacja oskarżyciela publicznego sprowadza się natomiast do zanegowania prawidłowości wartościowania materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie.

W ocenie Sądu Okręgowego, Sąd Rejonowy nie procedował w niniejszej sprawie prawidłowo. Podkreślić należy to, iż trafność ustaleń faktycznych zależy od prawidłowej wszechstronnej oceny wszystkich dowodów, w których znajdują się dane dotyczące czynu bądź informacje pomocne w ocenie dowodów (art. 7 i 410 k.p.k.). Jak trafnie podkreślił m.in. Sąd Apelacyjny w Lublinie w wyroku z dnia

5 czerwca 2014 r., II AKa 113/14, LEX nr 1488651, obdarzenie wiarą w całości lub

w części jednych dowodów oraz odmówienie tej wiary innym jest prawem sądu, który zetknął się z tymi dowodami bezpośrednio i pozostaje pod ochroną art. 7 k.p.k., jeżeli tylko zostało poprzedzone ujawnieniem w toku rozprawy głównej całokształtu okoliczności sprawy, stanowi wyraz rozważenia wszystkich okoliczności przemawiających zarówno na korzyść, jak i na niekorzyść oskarżonego, jest zgodne ze wskazaniami wiedzy i doświadczenia życiowego, a nadto zostało wyczerpująco i logicznie uargumentowane w uzasadnieniu wyroku. Analiza pisemnych motywów zaskarżonego orzeczenia prowadzi do wniosku, iż przeprowadzona weryfikacja- przynajmniej na chwilę obecną- jawi się jako niepełna, zaś Sąd I instancji wartościuje dowody przede wszystkim z pozycji ich zgodności z wywołanymi w sprawie ekspertyzami biegłego M. R. (k. 187- 189, 210v) oraz Zakładu Medycyny Sądowej (...) w B. (k. 237- 244), a w dalszej kolejności także z pozycji ich stabilności i wzajemnej korelacji. W argumentacji Sądu Rejonowego niepoślednią rolę odgrywa zarazem geneza zajścia z dnia 28 sierpnia 2012 r.

Nie rozstrzygając w jakikolwiek sposób w przedmiocie słuszności wniosków wyprowadzonych przez Sąd I instancji, wskazać trzeba, że argumentacja zmierzająca do poczynienia ustaleń faktycznych będących podstawą rozstrzygnięcia o przedmiocie procesu, winna uwzględniać niżej wskazane uwagi.

W przekonaniu Sądu Odwoławczego, rację ma apelujący o ile wywodzi, że zbyt daleko idącym jest odmawianie wiary całości zeznań pokrzywdzonego z powołaniem się na ich sprzeczność z wywołanymi w sprawie opiniami sądowo-lekarskimi. Płynąca z rzeczonych ekspertyz niemożność przyjęcia, że do złamania nasady dalszej kości piszczelowej i kostki podudzia prawego T. K. doszło w rezultacie skakania po nodze tegoż nie wyklucza bowiem możliwości obdarzenia wiarą pozostałej części zeznań wyżej wymienionego (por. wyrok Sądu Najwyższego z 26 stycznia 2015 r., II KK 186/14, LEX nr 1648181), zwłaszcza, że ze wzmiankowanych opinii wynika zarazem, iż otarcie okolicy naskórka okolicy łuku brwiowego lewego mogło powstać zarówno w wyniku urazu czynnego, jak też w wyniku urazu biernego (k. 189, 244). Za koniecznością odmówienia wiary całokształtowi zeznań pokrzywdzonego, na chwilę obecną, nie przemawia także fakt, że ze wskazanych opinii wynika, iż w okolicznościach podanych przez T. K. doszłoby do powstania znacznie rozleglejszych obrażeń ciała niż stwierdzone w dokumentacji medycznej (tamże). Zważyć trzeba, iż sąd pominął w swoich rozważaniach, iż zeznając w dniu 30 sierpnia 2012 r. wyżej wymieniony podawał, że oprócz złamania prawej nogi w trzech miejscach w okolicy kostki miał rozciętą wargę i odczuwał ból w okolicach klatki piersiowej (k. 2v). Zeznając w dniu 17 października 2012 r. pokrzywdzony wskazał, że oprócz obrażeń w postaci złamanej nogi i rozciętego łuku brwiowego, odczuwał ból nosa, żeber, zaś na lewym oku, lewym przedramieniu i udzie miał siniaki (k. 59). W tym stanie rzeczy koniecznym jest ponowne przesłuchanie pokrzywdzonego na

okoliczność obrażeń ciała doznanych w rezultacie zdarzenia z dnia 28 sierpnia 2012 r., a w tym zakresie również na okoliczność szczegółowości oględzin zewnętrznych jego ciała, przeprowadzonych przez pracowników służby zdrowia i utrwalonych w dokumentacji medycznej. Nieufność budzi również wartościowanie zeznań T. K. w oparciu o kilkakrotnie podnoszone przez Sąd Rejonowy kryterium konsekwentnego charakteru relacji. Sąd I instancji- mimo werbalnego przywoływania rzeczoności miernika- nie wskazał wprost na przejawy sprzeczności w całokształcie zeznań pokrzywdzonego. Treść relacji T. K. niewątpliwie wskazuje natomiast nie tylko na stopniowe rozbudowywanie ich treści, lecz również na zwiększające się znaczenie upływu czasu (k. 2v, 58v, 147v- 149, 266v- 267). Należy mieć w tym kontekście na uwadze, że nie można mówić o zmienności zeznań wówczas, kiedy jedno zeznanie zwłaszcza to, które zostało złożone później jest wszechstronniejsze lub bardziej szczegółowe aniżeli inne porównywalne z nim zeznanie, bowiem dodanie nowej treści lub jej bardziej szczegółowe rozwinięcie nie stanowi sprzeczności, lecz uzupełnienie zeznania (vide wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z 1 lutego 2008 r., II AKa 382/07, LEX nr 399951, wyrok Sądu Najwyższego z 17 marca 1958 r., III K 173/58, LEX nr 178923). Pamiętać zarazem trzeba, że świadek kilkakrotnie opisując to samo zdarzenie, może pamiętać je coraz lepiej, nie tylko z uwagi na fakt słuchania jego kolejnych zeznań, lecz również z uwagi na okoliczność odczytania poprzednich. Nie bez znaczenia pozostaje wreszcie okoliczność, że zmiany w zakresie szczegółowości relacji mogą stanowić konsekwencję powtarzających się rozmów w przedmiocie zdarzenia nimi objętego (B. Bielski, Gdy sąd słyszy „nie pamiętam”, Prokuratura i Prawo, Nr 2/2005, s. 132- 133).

W ocenie Sądu Okręgowego, ocena szczerości zeznań pokrzywdzonego nie może abstrahować również od poważnych zbieżności występujących pomiędzy informacjami przezeń przekazanymi a relacjami A. D. (k. 27v- 28, 77- 79, 155- 156, 269, 269v), W. D. (k. 25v- 26, 73v- 75, 157v, 270) i M. C., poprzednio D. (k. 22v- 23, 62v- 64, 66v- 68, 154v- 155, 268v- 269) zwłaszcza, że na chwilę obecną nie tylko brak jest poważnych sprzeczności w ich depozycjach, lecz również brak jest podstaw, by zakładać skonfliktowanie wymienionych świadków z oskarżonymi bądź ich rodzinami.

Analiza pisemnych motywów zaskarżonego wyroku prowadzi nadto do wniosku, że Sąd I instancji nie nadał należytego znaczenia zeznaniom A. A. i M. K., z których wynika, że odpowiednio bądź to K. S. (k. 20v, 157, 268), bądź T. K. (108v, 154, 268v) dominował w zająci, przyciskając przeciwnika do podłoża. Twierdzenia te są o tyle istotne, że pochodzą od osób niewątpliwie powiązanych z oskarżonymi, a zarazem przeczą spójnie relacjonowanemu przez nich starciu bez elementu przewagi po którejkolwiek ze stron (wyjaśnienia: M. W.- k. 99, 147- 147v, 264, K. S.- k. 96, 147, 264, B. N.- k. 93, 147, 264- 264v).

Sąd Rejonowy w sposób niewystarczający wykorzystał również możliwości stwarzane przez zeznania świadków ze słyszenia, tj. A. P., M. P., A. W., J. K. i Z. K.. Lektura stosownej części uzasadnienia zanegowanego orzeczenia (k. 288- 289v) prowadzi do wniosku, iż zostały one poddane wartościowaniu przez pryzmat rezultatów oceny informacji powziętych od naocznych obserwatorów zającia i jako takie nie odegrały większej roli. W ocenie Sądu Okręgowego, zasadnym jest rozważenie możliwości uwzględnienia zeznań wyżej wymienionych świadków jako jednego z kryteriów oceny informacji przekazanych przez oskarżonych oraz pokrzywdzonego.

Z tych wszystkich względów staje się oczywistym, że Sąd I instancji, nie dokonując wszechstronnej oceny materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie, pozbawił się możliwości poczynienia należyte uargumentowanych ustaleń faktycznych. Zaprezentowana wyżej argumentacja nie może ująć uwadze Sądu ponownie rozpoznającego sprawę, który powinien dokonać możliwie pogłębionych rozważań w zakresie oceny całokształtu zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, w tym w szczególności w zakresie szczerości zeznań obciążających oskarżonych. Rozpoznając sprawę ponownie Sąd Rejonowy przeprowadzi przewód sądowy od początku, w toku którego przesłucha zarówno oskarżonych, jak i pokrzywdzonego oraz pozostałych świadków, dokładając wszelkiej staranności celem wnikliwego ustalenia okoliczności zdarzenia z dnia 28 sierpnia 2012 r. Przesłuchując ponownie T. K., A. P., M. P., J. K. i Z. K. Sąd I instancji w szczególności będzie dążył do pozyskania informacji w przedmiocie obrażeń ciała doznanych przez pokrzywdzonego. Ponowne, tym razem kompleksowe i wzajemnie powiązane, rozważenie całokształtu informacji przekazanych przez oskarżonych i świadków, pozwoli Sądowi na poczynienie należyte uargumentowanych ustaleń faktycznych, a w konsekwencji na prawidłowe rozstrzygnięcie o przedmiocie procesu.

Powyższe dowodzi, że czynności niezbędne do wykonania dotyczą istoty sprawy, a Sądowi Odwoławczemu postępowania w tym zakresie prowadzić nie wolno (d. art. 452 § 1 k.p.k. w zw. z art. 36 pkt 2 ustawy z dnia 27 września 2013 r. o zmiany ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw- Dz. U. z 2013 r., poz. 1247 z późn. zm.), nadto wymagają one przeprowadzenia przewodu sądowego w istotnej części. W związku z tym orzeczenie zaskarżone należało uchylić i sprawę przekazać Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Z tych wszystkich względów Sąd Okręgowy orzekł, jak na wstępie.